

Lo Somentent

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco del Sol Rambla de las Flors.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dimars 13 de Janer de 1903.

ANY XVIII

NUM. 4480

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1'25
En provincias, trimestre. 4'—
Extranjer y Ultramar. 8'—
Anuncis, a preus convencionales

PASTILLAS SERRA. Son las mellors pera curar la TOS

y totas las malalties del aparato respiratori, porque modifican las mucosas, facilitan la expectoració y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit y l' ofech.

Se poden pendre sense cap perill porque no contenen opi ni morfina. En venen á casa del autor, FARMACIA SERRA, Arrabal de Santa Ana núm. 80, devant del nou casal del Banch d' Espanya y FARMACIA NOVA de don Napoleón Batalla, ex-Portal de Jesús.

CHAMPAGNE MIRO Y TARRAGÓ

DEMANEULO EN LAS PRINCIPALS BOTILLERIAS, COLMATS, CONFITERIAS, HOTELS Y RESTAURANTS

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»
Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.— Molt senyors meus: Haventse presentat á la meya clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l' Aixarop Climent SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá appetit y forsas y se li regularisaren las reglas.
—Dr. Letamendi.
Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.— Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrófula crònica. Cansat d' asar sens cap resultat quantas emulsións y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfita Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Lósiniz, Catedratic de Barcelona.
Exigeixis lo llegendim Aixarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.

APERITIU-CORROBORANT

Tónich-febrífugo
THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P.
BARCELONA
Unica casa productora para la exportació á América

LOT

SE PREN ab aygua, ó pur: abans de menjar com aperitiv; després com digestiv.
Demanda en tots los cafes, ultramarins, casinos, confiterias, etc.
Los pedidos, aixi per Espanya com per América, deuben dirigirse á The Cosmo S. en C. y de C. en P.—BARCELONA.
Agent General á Reus, Joseph Martorell, S. en C. Carrer Montserrat número 30.

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO
Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos
Especial pera vinyas á 13 pts.
Lo propietari que vulga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors
MASSÓ Y FERRANDO.—REUS

LO CALENDARI DE "¡CU-CU!"

SE VEN EN LA LLIBRERIA DE
TOST GERMANS
Se venen també llapideras ab lo retrato d' en Robert, Verdaguier, y totas las obras que edita «L' Avenç» de Barcelona.—Blocs catalans (de la «cuynera catalana»).

LOS MESTRES Y LA LENGUA

Sortia 'i mestre de la Normal ab un bagatge, més ó menos rutinari, de reglas pedagógicas; y entre aquets preceptes li ensenyavan com á fundamentals l' esperit de familia en que deu basarse la escola moderna, l' ensenyament al mínim ab la major claretat possible, y l' passar de lo conegut á lo desconegut, y (corolari evidentíssim d' aquets tres principis) l' us indiscutible de la llengua materna á las escuelas.

¿Cóm aplicava 'l mestre en la práctica aquestas reglas elementals?
Si s' encarrilava cap al magisteri públich y oficial, se trobava desseguida ab la Lley rutinaria del Estat, que pesava sobre d' ell

com espasa amensadora. Es cert que la legislació escolar no l' obligava taxativament á ensenyar en castellá, però també ho es que la llengua oficial del Estat es la castellana, y d' aquí 'n podríá treure qualsevol ministre, la consecuencia de que 'l mestre, empleat oficial del Estat, devia usar aquella llengua; tant que 'l mateix Romanones declará que no s' havia manat aixó, per suposarlo lo legislador cosa evident. ¿Quina extranyesa, donchs, hauria sigut que aquets pobres mestres, lligats de pens y mans á un centralisme quixotesch, anotessin la testa y ensenyessin en castellá? Es prou infelis un mestre oficial espanyol, pera que, además, s' exposi á ser llensat al carrer pel ministre omnipot nt.

Peró si 'l mestre tirava cap al professorat lliure, y plantava escola pel seu compte, la

cuestió variava completament. Lo mestre lliure te llibertat absoluta de textos y llenguas; y lo racional, lo lógich era que aquet mestre ensenyés en catalá, com se mana en lo mateix abecé de la Pedagogia.

Peró la llógica s' vegé aquí suplantada per la rutina y la ignorancia. Lo digne professorat oficial, posat sota la omnipotencia ministerial y lligat per lleys absurdas y Reglaments arcaichs, donava mostra clara de la seva competencia y fins exposava son pá, ensenyant als noys en catalá en sa inmensa majoria. Y los mestres lliures, ab llibertat absoluta en tot, empleavan sempre la llengua castellana, ab ignorancia completa de la Pedagogia y gros perjudici dels noys confiats á sa direcció.

Conducta es aquesta que honra l' en gran molt alt al digníssim professorat oficial catalá, sense que s' paga dir lo mateix, en general, del professorat lliure. Buscan algunes causas de que aquet professorat seguis camins tan absurdos y antipatrióticos; però no den ser molt racional aquesta causa, quan en reunions generals del cos, se sublevan indignats contra 'ls que parlan la llengua dels noys que 'ls hi donan lo pá á cambi d' una instrucció que no pot ser bona.

Aixó en lo passat. ¿Quina conducta seguirán los mestres al venir?

Lo professorat oficial continuarà ensenyant en catalá, ab més rabó, quan pot ara ferho sense por á expeditors temibles. La lley es clara: pot ensenyarse en catalá sempre que 'ls noys no compranguin lo castellá. Y pera demostrar que no 'l comprén cap, n' hi há prou ab explicarli familiarment, lley avuy de

la pedagogia, es a dir, explicar depressa, ab vivacitat y ab modismes familiars, que es lo més difícil de totes las llengües... Y lo mes- tre, ab la lley a la ma, podrà explicar llavoras en catalá, per lo qual poden tots donar gracies al Decret den Romanones, que ha motivat las aclaracions que ha portat la Gaceta, incompletas baix lo punt de vista polítich, però molt satisfactorias en relació ab los mes- tres.

En cambi, lo professorat lliure seguirá, es segur, ab sa antipatriótica rutina d' ensenyar en castellá, burlantse de la pedagogia y des- preciant la llengua de la patria (1).

Però las consecuencias es casi té segur que las tocarán ells mateixos; porque si a n' aquell estut Decret hi posá 'n Romanones un prólech buit y ultraquixotesch, nosaltres hem de posarhi un digne y práctic epílech en for- ma d' *Escolas Catalanas*.

Si 'l professorat lliure no hi transforma las sevas, no faltarà qui 'n posi.

J. BARDINA.

REVISTA DE MERCAT

La vaga comensada avans d'ahir en aque- sta ciutat ha paralitzat casi per complet lo trafec comercial sent aixó causa de que en lo mercat celebrat ahir fosin poquíssimas las operacions realitzadas.

Continuant sostinguent los preus dels vins com també los dels alcohols, esperantse qu' aquets, malgrat a la gran producció dels de industria, que en lo prop vinent més se coti- saran a preus més elevats qu' els d' avuy.

Las avellanas y ametllas sostinguts sos preus sense qu' aixín sofert variació.

Segueixen encalmadas las operacions de blats en classes del país a causa de la com- petencia de las extrangeras.

A causa de la fermesa dels preus dels olis en lo mercat Andalús y dels envios de nostre comarca continúan sostinguts y ab tendència al alsa.

Els preus corrents del mercat celebrat ahir foren los següents:

Atmetlla.—Molla de 50 a 54 pessetas los 50:50 kilos. Comuna a 16 a 18 pessetas cor- tera de 70 litros. Esperansa a 24 pessetas.

Avellanas.—Propietari 37 a 38 pessetas la nova lo sach de 58:40 kilos, porgada a 37, negreta escullida a 42; grá 1.ª a 55 pessetas y 2.ª a 53 quintá de 41:60 kls.

Anissats.—Pur de vi rectificat concentrat doble de 19 1/2 a 74 duros la bota de 480 litros. Sencill 17 1/2 a 63. Corrent concen- trat doble 19 1/2 a 72 duros la bota de 480 litros; sencill 17 1/2 a 60, duros t. o b. Tar- ragona.

Blats.—Urgell y Aragó de 17 a 19 pesse- tas cortera segons classes. Rus a 18 pessetas los 55 kilos, del país de 13 a 14 pessetas cortera.

Canyas.—San Rafael de 19 a 52 duros la bota de 450 litros, de 18 a 49 1/2 duros ab casco y s. o b. Tarragona.

Esperits.—Destilat de vi de 35 a 115 du- ros los 68 cortés. Rectificats selecte de 39 a 40 a 125 duros, los 500 litros segons marcas Valencians rectificats de 39 a 40 a 130 duros, aragonesos a 128 duros los 500 li- tros sense casco.

Garrofas.—a 25 rals quintá.

Moresch.—Blanchs del país a 10 pessetas cortera. Grochs de 11 a 12.

Mistelas.—Negra del camp a 60 pesetas carga. Priorat a 65. Blancas de 55 a 60.

Olis.—Del camp de 18 a 19 rals cortá, Ur- gell de 15 a 16 rals. Andalús de 13 1/4 a 15 rals.

(1) A molts d' aquestas Escolas, lliures, tan de nens com de nenas, propietat d' *Instituts religiosos*, podria preguntarselhi ab quin permís fan donar als seus alumnes la doctrina en castellá, contrave- nint lleys clarissimas del Concili de Trento, Cons- titucions Sinodals y manaments episcopals. La falta es gravíssima, però general.

Hordi.—de 7 a 7:50 pessetas cortera de 70 litros.

Fatatas.—a 5 pessetas quintá.

Vins.—Negre del camp y baix Priorat de 8 a 8 y 1/2 rals grau y carga. Verges rosats de 7 a 8. Ensofrats de 7 a 8 Priorat su- perior a 45 pessetas carga.

Blanchs de 10 a 15º forsa de 8 a 9 1/2 grau y carga. Ensofrats de 18. Reus, 12 Janer.

DEL ESTRANJER

Paris 12.

Reclamacions a Venezuela

Telegrafian de Caracas que s' assegura que 'l govern de Venezuela resoldrá las re- clamacions de Fransa al ensemps que las de Inglaterra, Alemania y Italia.

Publicacions prohibidas

Diuhén de Viena que la policia alemana y austriaca té la ordre de recullir y de prohibir la circulació de las ilustracions que represen- tin a la princesa Luísa de Saxonia y a son ayment, lo professor Giron.

Insurrecció venezolana

Un telegrama de Caracas anuncia que en un combat hagut prop de Coro los insurrectes han perdut 180 presoners y una gran cantitat de municions.

Las tropas governamentals han recuperat Cucacao, població del terme de Raihvay.

Fransa y Espanya

Un redactor del "Matin", ha celebrat una interwiew ab lo senyor Silvela respecte a la oportunitat d' una aliansa entré Fransa y Espanya.

Silvela ha respost que Espanya deu ser la amiga de Fransa, pero sense provocar la sus- ceptibilitat d' Inglaterra.

LO CAL DEL SOMATENT

A la Redacció del diari LO SOMATENT

Paris.

Ell era fill d' un pagés, d' un pagés de la montanya, quan las noves va saber ja s' envá cap a la plana despenjant la carabina d' allá hont penjava l' aixada.

Pel camí anava dihent als pagesos que trobava:

—¿Qué 'n feu de conrenhà'ls camps si la patria n' amenassan?

A Catalunya han entrat, hi han entrat tropas foranas;

seguime a mi si estimen la llivertat de la patria,

la sanch del usurpador será la millor femada,

per ahont ell tocará la vianda mes gemada.

Y 'ls pagesos van baixant, van baixant cap a la plana pel camí anavan dihent

a las ninas que trobavan:

—Donzellitas no us casen fins la guerra hage finada

si per cas hem de sé esclaus que s' acabe nostra rassa que no sab portar cadenas qui vé de lliure nissaga.

Al ser a posta de sol, a la plana ja arribavan,

éll al Cap del Somatent endevan de tots marxava tot cantant una cansó que li va dictar la rabia:

Adeu, montanyas, adeu, adeu fins a la tornada; no tardareu gayre temps a sentir parlar de naltres!

II.

Al ser entrada de fosch a la vila se n' entrava

—¿No 'ns dareu allotjament

a mí y la meva maynada?

La resposta que 'ls van fer ben segur no l' esperavan;

de finestras y balcones a doll rajavan las balas.

Autors de tals fellonias eran las tropas foranas eran soldats del d' Anjou qu' allí estavan d' emboseada.

Per finestras y balcones los pagesos s' enflavau:

—Com hi ha Deu, soldats traidors, la teniu de pagar cara la fellonia qu' heu fet,

en est mon y també en l' altre!—

Per finestras y balcones suara 'ls catalans entravan,

per las portas del carrer eixian tips de carnatje,

brutas las eynas de sang. y per la lluyta esmossadas.

De la vila se 'n sortian solzament un ne faltava,

era'l Cap del Somatent que dintre 'l poble s' quedava;

garrotat de pens y mans a la presó se 'l menavan.

Endevant dels seus sayons ab pas ferm ell caminava tot cantant una cansó que li dictava la rabia.

Adeu, montanyas, adeu, adeu fins a la tornada; no tardareu gayre temps a sentir parlar de naltres!

III.

Ell era fill d' un pagés, d' un pagés de la montanya,

per defensá Catalunya havia deixat sa casa.

L' endemá de bon mati a las foscas lo portavan, garrotat de pens y mans

com si hagués sigut un lladre, quan la corua tingué al coll, aixís al poble parlava;

—Preneu exemple de mí, teniu de mí recordansa,

no os fassi por lo morir, si lieu de ferho per la patria,

que val molt mes morir lliure que no viurer greus anyadas

ab grilló pesant als pens y las mans ben garrotadas

dominats per qui nos pren las llivertats y la Patria.

Lo butxi li don l' empena que la vida li llevava;

y dihuén que agonitzant d' quest modo marmolava:

Adeu montanyas adeu, ja havem finit la jornada!

No heu tardat pas gayre temps a sentir parlar de naltres!

A. JUVÉ DE BULOIX.

Paris.

Secció oficial

REGISTRE CIVIL

del dia 12 de Janer de 1903

Naixements

Joseph Ferré Pàmies.—Artur Cabré Ba- laña.

Matrimonis

Cap

Defuncions

Cap

Calendari catalá

Sant d' avuy.—S. Gumersindo

Sant de demá.—S. Hilari

Surt lo SOL a las 7 h. y 16 m. y 's pon a las 4 h. 44 m.; surt la LLUNA a las 5 h. 5 m. y 's pon a las 6 h. 48 m.

MERCATS

Dillams de cada setmana, Reus.—Dime-

res, Valls.—Dijous, Vendrell y Espluga de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espluga de Francolí.

SECCIÓ METEOROLÓGICA

OBSERVACIONS

del dia 12 de Janer de 1903, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Horas d' observació	Barómetro aneroide	Gran d' humitat.	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas.	Estat del Cel
9	749	65			Ras
15	749	70		5'5	Ras

Horas d' observació	TEMPERATURAS			VEN	NUVOLS	
	Máxim	Mínim	Ter. tip.			Direcció
9	Sol 14	4	7	O.	N y C	0'2
15	Som 11		9	O.	N y C	0'4

CRONICA

LA VAGA

Desgraciadament s' ha confirmat la noticia que de la probable vaga de carreters y peons d' industria y comers donarem en lo número corresponent al diumenge darrer.

En lo dia d' ahir, no obstant, la ciutat pre- sentaba l' aspecte de ordinari.

En las casas de comers lo trafec segui de la mateixa manera, excepció d' aquellas ahont no s' ha pensat encara en buscar los medis de fer front a las necessitats.

En la fabrica del gas foren substituïts los obrers vaguistas per altres no associats, puig essent una producció la del fluit llumínich que no dona lloch sino a una solució rápida, la necessitat apremiant feu que s' haja procedit a la immediata substitució dels vaguistas.

En algunas casas de comers s' ha procedit a salvar sos compromisos adquirint obrers no associats.

Apart dels carros foresters, eran molt poch los de la ciutat que ahir tranzitaren pels ca- rrrers.

Un industrial a quin convenia molt treure un carregament de l' estació, havent firmat las Bases se li permeté fer us de la brigada de l' estació, ab consentiment també del jefe de la mateixa. Agrahit l' indicat senyor a la indulgencia dels obrers volgué regalarloshi cincuenta pessetas que 'ls vaguistas se nega- ren a acceptar.

Durant tot lo dia, la guardia civil ha estat guardant diferents punts de la ciutat, mal- grat l' actitud pacífica dels obrers en vaga.

**

A varias de las personas de fora que vin- gueren ahir al mercat los hi sentirem com- par de una manera extremadissima com se re- fereix en los poblets del entorn de Reus la vaga actual.

En un que's troba unahora y mitja lluny d' aquesta ciutat se deya que la caballeria ocu- paba los carrers de Reus pera proteger als amos, cuan, la veritat siga dita, ni 'l mes in- significant incident s' ha registrat fins ara.

Això sol esplica 'l perque de la poca ani- mació que hi hagué en lo mercat d' ahir.

Durant los dos dias darrers lo temps ha estat del tot variable. Diumenge, després de un mati somort, comensá a bufar un vent bas- tant fort, cayguent a la vegada un ruxadet que humitejá la terra. Ahir, vagaren per l' espay alguns nivolots que tingueren al sol continuament tapat. La temperatura observá una baixa notable.

Escassa concurrencia se veje en lo mercat setmanal celebrat ahir en aquesta ciutat, no havent sigut gayres las transaccions verifica- das.

Aprobada per l' Exm. Ajuntament en con- sistori de 9 del actual, la distribució per sec-

cions dels contribuents d'aquesta ciutat, pera procedir al sorteig dels vocals de la Junta Municipal, queda exposada al públic per espai de vuyt dias a la Secretaria Municipal de conformitat ab l'article 67 de la Lley, pera las reclamacions que puguin presentarse.

Lo ferm y acreditat setmanari "La Costa de Llevant", ha publicat un número extraordinari ab motiu de haver entrat en lo desé any de la seva publicació qu' es una bella mostra del esperit catalanesch que fa bategar los cors dels fills de aquella riallera costa.

No podém anomenar un per un los noms dels col·laboradors que han pres part en lo número que ns ocupa, pero si dirém que son més de 50 las firmas que l'alornan, algunas de personalitats de gran relleu en lo moviment de renaixensa patria y de molta significació en los pobles de aquella comarca.

Al felicitar al nostre company li dihem: ¡Avant y foral!

La recaudació d'Aduanas de Tarragona ha donat lo següent resultat en lo mes de Desembre últim comparada ab la del mateix mes del any anterior:

	Pesetas.
Novembre 1901.	196.500'65
" 1902.	279.864'97
Diferencia de mes.	83.364'32

Aquesta diferencia es deguda a la major cantitat de blat y oli entrat.

Lo periodich autonomista que baix lo títol de "Panadés Nou", s' havia publicat a Vilafranca del Panadés ha tornat a reapareixer, defensant lo mateix programa y idéntichs ideals que en sa primera época.

EMPRESA HIDROFÓRICA

En sessió de 5 de Jener corrent, la Junta Directiva acordá prorrogar fins al dia 8 del proper Febrer, lo plasso senyalat pera 'l cobro del dividende passiu y pago dels dividendos actius d' exercis acabats. Al objecte de que las Accions que no estiguin degudament traspassadas, disposin los interessats del temps necessari pera posarlas en condicions; en lo entés que las que no 's presentessin en aquest últim y imperrogable plasso sufriran las consecuencias exposadas en los anuncis insertats oportunament.

Lo que pera coneixement dels interessats y efectes consegüents se publica a Reus a 5 de Jener de 1903.—P. A. de la J. D.—Lo Secretari, Francisco Benavent.

Per consums se recaudaren en lo dia de ahir pesetas 860'22.

Un dels aconteixements mes notables d' aquests temps, es l' invent del "Procediment Indio" del apotecari Pascual, exquisit producte que toona 'ls cabells blancs del color que s' han tingut a la juventut, sens que perjudiqui en lo mes minim la salud, ni taqui la pell ni la roba, reproduceix lo cabell, priva sa caiguda y fa desaparixer completament la caspa.

Se ven en lo Carrer de la Font; número 13 y a las principals Perfumerias y Perruqueras.

Diposit general: J. Uriach y C.^a BARCELONA

D. MANEL DE PEÑARRUBIA

Procurador dels Tribunals
Ha trasladat son despatx a la
Calle de Sant Joan, número 30-3er.
TARRAGONA

FINALMENT ¡OH LECTORS!

Podém anunciar que ha sigut venut lo terrible mal venereo y sifilitich. Pera detalls legeixis en 4.ª plans, "Milagrosos conñits ó Inyección anti-venereo y Roob anti-sifilitich
CONSTANCI

Secció comercial

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d' ahir, donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 dij	—	33'25	—
" 60 "	—	—	—
" 3 dij	—	—	—
" vista.	—	33'70	—
Paris 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
" vista.	—	34'—	—
Aix 8 0/0	—	—	—
Amberes 90 dij.	—	—	—
Marsella 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
" 4 vista.	34'65	—	—
Perpignan 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
Hamburge 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
" vista.	163'10	—	—

Cambi anterior de

Valors locals	Diner.	Paper.	Oper.
Gas Reusense.	650		
Industrial Farinera.	675		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams.	750		
Manufacturera de Coton.	100	110	
C. Reusense de Tranvias.		30	
C. ^a Reusense de Tranvias privilegiadas 5 per 100.	515	325	
Electra Reusense.			
Manicomi de Reus.			

J. MARSANS ROF Y FILLS

REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ

Carrer Santa Ana, 19.

Cotisació a Barcelona a las 16 d' ahir

Interior	74'57	BARCELONA
Amortisable 5 p 8	95'55	Francs 34'25
Colonial	65'25	Lliras 33'75
Mercantil	—	MADRID
Norts	59'90	Interior 74'56
Alicants	96'80	Francs 33'90
Orensés	29'50	PARIS
Obs. Fransa 2 1/4	58'12	Exterior 87'40
Id. Almansa 5 0/0	104'—	Nortes 213'
Id. Id. ayg	—	Alicants 344'

Ordres de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors. Descompte de cupons. Compra de monedas d' or y bitllets extrangers. Giros sobre Barcelona, Madrid y Paris.

BOLSI DE REUS

Carrer Montreals, 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir.

Interior	74'57	Cubas del 68	—
Colonial	65'50	Cubas del 90	—
Orensés	29'45	Amortisable	95'55
Norts	59'80	Ob. 5 p % Almansa	104'—
Alicants	96'90	Id. 3 p % Fransas	58'18
Vitalici V.	—	Id. 3 p % Orensé	50'62

PARIS MADRID

Exterior	—	Interior	74'59
Paris	34'25	Londres	33'75

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior.	87'32
Portugues	31'40
Rio Tinto.	1083'—
Norts.	211'—
Alicants.	344'—

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los païses.

ANUNCIS PARTICULARS

Empresa Hidrofórica de Reus

Al objecte d' atendre als treballs pera la conservació de minats y construcció de nous, compra y cambi de canyerias y demés anexos, y de conformitat ab lo disposat en l' article 5nt. dels Estatuts y 39, párrafo 5nt. del reglament vigent, la Junta general extraordinaria celebrada lo dia 16 del corrent mes y any acordá:

Reclamar dels socis un dividendo passiu de 1'50 pesetas per acció, quantitat que deurán fer efectiva los interessats en lo domicili del senyor Tresorer don Pau Abelló Boada, carrer de Pi y Maegall, (abans lra. del Rosari), número 4, desde las 10 del matí a la una de la tarde de tots los dias laborables, dintre 'l plasso de xexanta dias, a contar desde 'l de la publicació per primera vegada d' aquest anunci; en la prevenció de que totas cuantas accions deixessin de satisfacer dit pago en lo terme expressat quedarán a favor de la Societat, disminuint lo número de las semesas, y s' entendrá que sos respectins duenyos renuncian a tot dret sobre la totalitat de la acció ó accions que en tal omisión incurriexen, conforme a lo previngut en l' article 7té. dels Estatuts.

Lo que, pera coneixement y govern dels senyors Accionistas, se publica lo present anunci. Reus 24 de Novembre de 1902.—Per A. de la J. D., lo secretari, Francisco Benavent.

CLÍNICA DE MASSATJE

DE

P. DURÁN, METJE-CIRUJIA

Carrer Osset núm. 1, pis primer, cantonada al de la Presé.—Reus

Ab lo massatge manual y vibratori s' obtenen rápidas y sorprendents curacions en las enfermetats següents:

Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (luminat,) Luxacions, Fracturas Artritis traumáticas, etc.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Euteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Vito), Ataxia locomotriu, Tremolor en las mans dels escribes, etc.

Generals.—Anemias, Clorosis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astriccions de ventre y Cálculs renals y hepáticos, etc.

APRENENT

Se 'n necessita un en aquesta impremta.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

HORT DE PAU ABELLÓ

Se ven en lo carrer del Roser, 4.

B. SANTOS Y VALL

Ofereix sa cooperació activa y formal als catalans, no residents a Madrid qu' hi tingan ó vulgan establirhi negoci.

Alcalá, 110, 2n. dta.—MADRID.

OBRA NOVA

FLORESCENCIA

Aplech d' ensaigs literaris d' en Hortensi Güell.

2 PSESSETAS

De Venda en lo kiosco de D. Pau Balart, Plaza de la Constitució y en la llibreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

Cambrá Agrícola de Reus y sa Comarca

Abonos quimichs

La Cambrá te a disposició dels senyors socis, abonos quimichs y sas primeras materias, pera la propra sembra, arbrat y vinya.

Garantisada sa puresa.

Preus de cost.

Reus 1er. Novembre 1902.

TELEGRAMAS

Atentat

Madrid 11.

Ahir al retornar la cort de la salve del Bonsuccés, un subjecte anomenat Joseph Co-

llar dispará un tret contra lo carrutge de la comitiva.

Los que l' ocupaban resultaren ilesos.

Un guardia detingué bruscament al autor del atentat, y al detindre'l, aquest dispará ó se li dispará casualment, altre tret, que ferí al guardia.

Segons confessió del detingut l' agressió no anava dirigida al Rey sino al Duch de Sotomayor.

L' autor del atentat

Madrid 12.

En Joseph Collar, autor del atentat d' avans d' ahir, ha dit:

"Un home te alguna missió que cumplir."

Aquest subjecte, per lo que 's veu, te una escasa aptitud intelectual, pero una gran voluntat pera l' estudi y están molt arreladas en ell las ideas de destrucció y extermini.

En lo moment del atentat tenia la imaginació tan exaltada, que al veure pasar la comitiva no tingué reparo en engegar los trets per creure cumplir los debers de sa conciencia que en ell eran insuperables.

Per molts detalls observats hi ha qui diu que 's tracta d' un degenerat, mentres que a altres los hi sembla que en Collar es un anarquista perillós y compromés en algún complot, com, diuen, ho fa creure l' haverse'l trobat periódichs, follets y cartas de carácter marcadament anarquistas.

La guerra del Marroch

S' han rebut noticias del Marroch per la vía del Senegal.

En los esmentats telegramas se pinta la situació com a molt compromesa, arribant fins al extrem d' assegurar-se que 'l sultá 's disposa a acullirse al protectorat pera tenir segura la seva fugida.

S' afegeix en los telegramas, que cal acullir ab reserva la noticia de que varis europeus han sortit de Fez per temer un assalt per part de las forsas insurgents.

Los europeus ben acomodats han abandonat lo barri ahont vivian a Fez per temer l' entrada dels insurgents.

L' opinió general es que triomfará 'l Roghi le quin explota la creencia de que al sultá li manca forsas y que per aixó no pren la ofensiva.

Los pagesos no poden vendre 'ls seus productes per no trovar qui 'ls vulga portar a las poblacions importants.

Als voltants de Tánger regna tranquil·litat pero a Larache y altras poblacions hi ha molta excitació.

A Tánger hi han arribat molts europeus procedents del interior del Marroch, que fugen del perill.

Avuy ha sortit de Tánger un convoy que porta diners a Fez pera 'l Sultá.

Se tem que no arribarán a son destí per impehirho 'ls insurgents.

Uns cuans vaixells inglesos s' han presentat devant d' aquest port, fent varias manobras entre ellas la de funcionar lo reflector a la nit, avans de desaparixer.

Plechs oficials

Dinhen de Cádiz que ha sortit cap a Tánger lo vapor "Rabat", que porta plechs oficials d' importancia pera 'l ministre d' Espanya, senyor Cologan, relacionats ab lo conflicte del Marroch.

Lo que diu en Silvela

Lo senyor Silvela ha negat que 'l senyor Leon y Castillo se fassi conservador.

Referintse a la vaga de Gijón, ha dit lo chefe del Govern que fou motivada per haver sigut destinadas algunas obreras del taller de labors superiors a un altre taller y volian cobrar lo mateix que quan treballavan en lo primer dels esmentats tallers.

S' ha ordenat lo tancament del taller en que treballavan las vagoistas.

Si las demés obreras secundan la vaga, se tancarà la fábrica.

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus a Barcelona

Surtida Correu 4'53 matí; arribada 8'34 matí
 " Exprés 7'05 " " 9'14 "
 " Mixto 8'41 " " 1'03 trde
 " Merc. 12'07 " " 8'02 nit.
 " Correu 2'14 trde. " 5'24 trde
 " Mixto 7'14 " " 10'19 nit.

De Barcelona a Reus

Surtida Merc. 5'15 matí; arribada 3'06 trde
 " Mixto 6'01 " " 11'30 matí
 " Correu 9'47 " " 1'05 trde
 " Oms. 12'35 " " 5'32 "
 " Mixto 2'26 trde. " 7'11 "
 " Exprés 7'26 " " 9'38 nit.

De Reus a Saragossa

Surtida Correu 1'35 trde. arribada 8'35 nit.
 " Mixto 7'57 " " 6'36 matí
 " Exprés 9'44 nit " 3'01 "
 " Merc. 3'36 trde. " 11'54 nit.
 " 5'32 matí " 8'51 matí

Dels dos darrers lo primer no mes arriba a Casp y lo segon a Mora.

De Saragossa a Reus

Surtida Exprés 1'50 matí; arribada 6'59 matí
 " Correu 7' " " 2'06 trde
 " Mixto 10'05 nit " 8'11 matí
 " Merc. 0'38 matí " 11'27 "
 " 6'59 trde " 10'15 nit.

Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.

LÍNEA DEL NORT

De Reus a Lleyda

Surtida Correu 8'29 matí; arribada 11'35 matí
 " Mixto 6'05 trde. " 9'57 nit
 " Merc. 1'45 " "

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba a Vil·lobí.

De Lleyda a Reus

Surtida Mixto 5'28 matí; arribada 9'29 matí.
 " Correu 4'05 trde. " 7'09 trde.
 " Merc. " " 1'39 "

Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Vil·lobí.

De Reus a Tarragona

Surtida Mixto 8'16 matí; arribada 8'45 matí.
 " " 9'44 " " 10'18 "
 " Merc. 2'30 trde. " 3'05 trde.
 " Correu 7'17 " " 00'748 "

De Tarragona a Reus

Surtida Correu 7'45 matí; arribada 8'15 matí.
 " Merc. 12'22 trde. " 1' trde.
 " Mixto 5'08 " " 5'46 "
 " " 8' nit " 8'38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMICH

DE REUS A SALOU

Serveys de trens que regeix desde 1 dia 29 Setembre de 1902.

Sortidas de Reus: al matí 4'10.—10.—A la tarde a las 2'47.—4'15.

Sortidas de Salou: al matí 4'56.—11'04. A la tarde a las 5'32 y 7'40.

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA

D. ANTON BARDOY

HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES

CARRER DE EN MEDIO, 1

CASTELLÓ DE LA PLANA

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilitich

COSTANZI

Mils y mils de celebratats mèdicas, després d'una llarga experiència, s'han convensat y certifiat, que per curar radicalment ab dos ó tres dias la purgació recient y ab cinch ó sis dias la crónica, gota militar, úlceras, fuix blanc de las donas, arevella, catarro de la "vejiga", escossors uretrals, càlculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 dias los extreyniments uretrals (estrechez) encor que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillosissimas sondas, no hi ha medicament més milagrós que'ls CONFITS ó Injeccions Costanzi.

També certifiat que perá curar qualsevol enfermetat Sifilitica ó herpética, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la sifilis y herpes, sino que extreu los mals efectos que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fàchils de curar. Al Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per Cedi del tractament especial ab'ell, admet als increduls, lo pago després d'curats.

Pren de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos y era'ls qui no vulgan usar injeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilitich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en todas las bonas farmacias.

A Reus: en la de D. Antón Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Jarpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Drogueria de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas mèdicas á Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.º tots los dillums, dimecres y divendres á las 12.

LAGRESHAM

COMPANYIA INGLESA

de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats

Primas molt moderadas

La Gresham té constituit lo diposit exigit per las Lleys fiscals vigen's com garantia per los seus assegurats á Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirijirse á don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

LA PALATINE

Companyia inglesa

de segurs contra incendis, explosions y accidents

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, 9, BARCELONA.

A Reus: dirijirse á D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

TALLER DE CAMISERIA

DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40.—REUS

Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botoneduras pera camisas, paraigüas, sombrillas, castons, petacas, ciguarreras, carteras, tergeters, moneders, boquillas y elásticos. Agullas pera corbatas. Se fan á mida camisas, calsetets, colls y punys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH-ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetas, columnas, reclinatoris, adornos y detalles arquitectonichs y esculptorichs pera iglesias, etc.

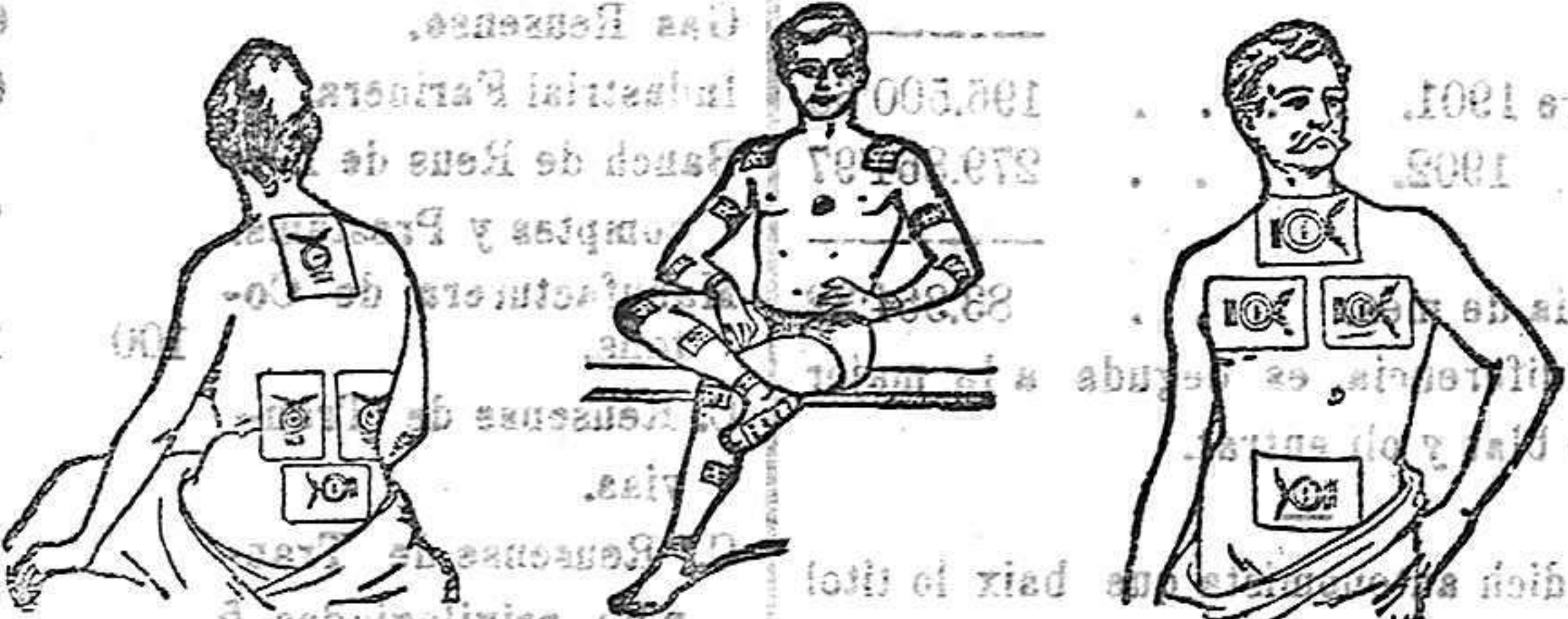
Imatges de fusta y cartró-pedra de totas midas y models.

PREUS REDUHITS

EMPLASTOS POROSOS DE ALIEN

Son estos un remedio universal contra dolores de riñones (los cuales son tan frecuentes en las mujeres). Ellos producen un alivio instantaneo. Se aplica el emplastro donde se siente el dolor.

DIRECCIONES PARA EL USO.

En caso de dolor en la region de los riñones ó en caso de una espalda debil, aplíquese el emplastro de la manera arriba indicada. Se aplica el emplastro en el sitio donde se sufre el dolor.

En el caso de reumatismo ó dolor de hombros, codos u otras partes ó en el caso de una tosse, un resaca ó un dolor de cabeza, aplíquese el emplastro en las partes sensibles y dolorosas del abdomen, aplíquese como ya se indicó.

REUMATISMO, RESFRIADO, TOSÉS, PECHO DÉBIL, ESPALDA DÉBIL, LUMBAGO, ISQUIÁTICA, etc.

Los emplastos Alien son superiores á todos los otros emplastos. Han sido empleados desde el año de 1847. Emplastos Alien para callos. Estos los alivian inmediatamente, impidiendo la presion y curan dentro de breve tiempo, extrayendo los callos y completum etc.

Societat general de Transports marítims a vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES DE JENER DE 1903

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo 21 de Jener directament pera Montivideo y Buenos Ayres lo mag-nifich y ràpit vapor francés

ESPAÑE

Consignataris á Barcelona, Ripol y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principat.—BARCELONA.

PERA VIURER BE

estar sempre de bon humor y pera precaveres de tota classe de enfermetat y infecció, es precis fer constant us del Elixir Verdi. No s'coneix cap cas de persona que fent un us moderat, pero constant d'aquest milagrós elixir, haigi caygut malalt del estómach ó de febre. Las personas sanas deuen pendren pera no caurer malaltas; las que están malaltas, las endebltes, malhadoras deuen pendrel pera posarse bonas.

Deu mil certifiats de metjes y malalts atestiguan de una manera clara, terminant, luminosa, lo infalible qu' es en molts cassos, y lo indiscutiblemte bo qu' es sempre l'Elixir Verdi es un tónich analiéptich: es á dir que reanimat y enforteix. A Inglaterra, Alemania, Bélgica, Dinamarca y altres paissos las familias estant constantment provistas del milagrós elixir pera son continnu us, y á aixó tal vegada es degut que aquellas rasses signin mes desatrolladas, mes fortas y vigorosas que altres en Espanya mateix, províncias que mes us fan d'aquest preciós elixir, senyalan menos enfermetats y indician en los noys major forsa y vigor. L'Elixir Verdi se troba de venta en todas las farmacias á dos pessetas frasco.